

ΠΩΣ

ΦΙΛΙΟΥ

αλεξάνδρα κ*

ΝΤΑΙ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ

ΘΙ ΑΧXX

ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΠΑΤΑΚΗ

ΙΝΟΙ

ΠΩΣ ΦΙΛΙΟΥΝΤΑΙ ΟΙ ΑΧΙΝΟΙ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ Κ*

Πώς φιλιούνται
οι αχινοί

μυθιστόρημα

Θέση υπογραφής δικαιούχου δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας
εφόσον αυτή προβλέπεται από τη σύμβαση

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις της ελληνικής νομοθεσίας (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως άνευ γραπτής αδείας του εκδότη η κατά οποιονδήποτε τρόπο ή μέσο (ηλεκτρονικό, μηχανικό ή άλλο) αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

Εκδόσεις Πατάκη – Σύγχρονη ελληνική λογοτεχνία
Πεζογραφία – 420

Αλεξάνδρα Κ*, *Πώς φιλιούνται οι αχινοί*
Υπεύθυνος έκδοσης: Κώστας Γιαννόπουλος
Επιμέλεια-Διόρθωση: Ελένη Μαρτζούκου
Σελιδοποίηση: ΦΑΣΜΑ ΑΦΟΙ Καπένη Ο.Ε.

Φιλμ-Μοντάζ: Μαρία Ποινιού-Ρένεση
Copyright© Σ. Πατάκης ΑΕΕΔΕ (Εκδόσεις Πατάκη)
και Αλεξάνδρα Κ*, Αθήνα, 2017

Πρώτη έκδοση από τις Εκδόσεις Πατάκη, Αθήνα, Νοέμβριος 2017

Κ.Ε.Τ. Β361 Κ.Ε.Π. 836/17

ISBN 978-960-16-7602-9

ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΠΑΤΑΚΗ

ΠΑΝΑΓΗ ΤΣΑΛΔΑΡΗ (ΠΡΩΗΝ ΠΕΙΡΑΙΩΣ) 38, 104 37 ΑΘΗΝΑ,
ΤΗΛ.: 210.36.50.000, 801.100.2665, 210.52.05.600, ΦΑΞ: 210.36.50.069
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΑΘΕΣΗ: ΕΜΜ. ΜΠΕΝΑΚΗ 16, 106 78 ΑΘΗΝΑ, ΤΗΛ.: 210.38.31.078
ΥΠΟΚ/ΜΑ: ΚΟΥΤΣΑΣ (ΤΕΡΜΑ ΠΟΝΤΟΥ - ΠΕΡΙΟΧΗ Β' ΚΤΕΟ), 57009 ΚΑΛΟΧΩΡΙ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ, Τ.Θ. 1213,
ΤΗΛ.: 2310.70.63.54, 2310.70.67.15, 2310.75.51.75, ΦΑΞ: 2310.70.63.55
Web site: <http://www.patakis.gr> • e-mail: info@patakis.gr, sales@patakis.gr

στον Χρήστο
στον Γεράσιμο
στον Κορήλιο
για τη φροντίδα και την υπομονή

στον ς για την πίστη

Χαρείτε τον παλμό της εποχής μας, έλεγε ο γιατρός. Αφήστε τον ρόλο του έκπτωτου ονειροπόλου πρίγκιπα. Χαρίστε εγκάρδιότητες –τι σας κοστίζουν–, πιστέψτε στη χρησιμότητα –κρατώντας βέβαια τις αναγκαίες αποστάσεις– μιας αβρής επιστολογραφίας. Γίνετε ο περιλάλητος εκφραστής, ο ενσαρκωτής των πόθων και των ελπίδων της πολύκλαυστης γενιάς σας. Σας ευχαριστώ. Να περνάτε. Σας διαβεβαιώ, μου είσθε συμπαθής.

Νίκος-Αλέξης Ασλάνογλου, «Ψυχοθεραπεία Β'»

Κυριακή μεσημέρι. Η μαμά σου μαγειρεύει το χέρι της κοκκινιστό. Στρώνει το τραπέζι με τ' αριστερό αλλά λερώνει το τραπεζομάντιλο με αίματα και ζητάει συγγνώμη. Ο μπαμπάς σου δεν ενοχλείται, έχει μουστάκι που τσιμπάει και μια καινούρια καραμπίνα για πουλιά στην αποθήκη. Κρατάει αγκαλιά την αδελφή σου και καπνίζει. Η αδελφή σου είναι μια ροζ μπάλα που δεν είναι σωστό να κλοτσάς. Δεν ξέρεις σε τι χρησιμεύει, ούτε γιατί την πήραν απ' τους γύφτους. Η αδελφή σου μυρίζει ωραία – ναι, και; Προχτές που δάγκωσες την αδελφή σου προκάλεσες μεγάλη αναστάτωση, σε βάλαν τιμωρία. Ο μπαμπάς σου είναι πολύ όμορφος και γίνεται ομορφότερος όταν θυμώνει. Τον αγαπάς περισσότερο απ' τη μαμά σου παρόλο που η μαμά σου σ' αγαπάει περισσότερο απ' αυτόν. Όμως όλοι αυτό τον καιρό αγαπούν περισσότερο την αδελφή σου παρόλο που κανείς τους δεν ξέρει σε τι χρησιμεύει. Όταν τη δώσουν πίσω κι έχεις πάλι μεγάλο δωμάτιο, θα πάρεις

ένα ενυδρείο μ' ένα σκυλόφαρο σαν αυτό που φάρεφε ο μπαμπάς σου πέρυσι και το είχατε κομμάτια κομμάτια στα ράφια του ψυγείου και το λυπόσουν, ήθελες να το συναρμολογήσεις – ένα τέτοιο αλλά ζωντανό. Θα τους φοβίζει όλους και δε θα μπαίνουν στο δωμάτιό σου και θα μπορείς να κάνεις ό,τι θέλεις. Θα μπορείς και να χορεύεις κοριτσιίστικα τραγούδια, θα μπορείς και να κλαις όταν χτυπάς.

Με το σκυλόφαρο η ζωή σου θα είναι πολύ πιο εύκολη. Αν του διαβάξεις φωναχτά, το σκυλόφαρο θα μάθει ελληνικά και σε λίγο καιρό θα έχετε διαβάσει τα ίδια βιβλία και θα έχεις κάποιον να μιλάς και να λέτε μυστικές λέξεις που οι άνθρωποι και τ' άλλα ψάρια δεν καταλαβαίνουν. Θα το μάθεις να στέκεται όρθιο στα δυο πτερώγια της ουράς του και θα εφεύρεις τον υδροαναπνευστήρα, που θα είναι ένας αναπνευστήρας κολλημένος σ' ένα μπουκαλάκι νερό, κι έτσι θα μπορείς να παίρνεις το σκυλόφαρο παντού μαζί σου κι όλοι θα σας φοβούνται και δε θα σου βάζουν σκουλήκια στα μαλλιά. Θα φοβούνται τόσο, που θα σου κουβαλάνε αυτοί την τσάντα σου κι όταν βρίσκουν σπάνιο αυτοκόλλητο θα σου το χαρίζουν πριν το ζητήσεις. Κάποιες μέρες που θα είσαι πολύ κουρασμένος το σκυλόφαρο θα φυλάει τη μαμά σου και τον μπαμπά σου για να μη βάλουν το δάχτυλο στην πρίζα και θα μπορείς να κοιμηθείς ήσυχος όλο το βράδυ. Για να σου πάρουν σκυλόφαρο και να γίνει η ζωή σου πολύ πιο εύκολη, η αδελφή σου πρέπει να φύγει.

Η αδελφή σου δε φεύγει κι αντί για σκυλόφαρο σου

φέρνουν χελωνάκι. Η μαμά σε ταΐζει το κοκκινιστό και το δεξί της μανίκι κρέμεται αδειανό. Το φαγητό δε σου αρέσει αλλά δε λες κουβέντα, μετράς άλλες πέντε μπουκιές. Την επόμενη Κυριακή η μαμά σου δεν έχει άλλα χέρια και σε ταΐζει με το στόμα. Τη μεθεπόμενη ρίχνεις κρυφά το χελωνάκι στην κατσαρόλα. Το σκυλόψαρο δεν έρχεται κι έτσι δεν μπορείς να του βγάλεις όνομα κι έτσι του δίνεις το δικό σου. Η αδελφή σου δε χωράει στην κατσαρόλα κι έτσι της διαβάζεις φωναχτά τα βιβλία σου για να μάθει ελληνικά. Μαζί σου η ζωή της θα είναι πολύ πιο εύκολη απ' τη δική σου.

Πολλές Κυριακές μετά θα συναντήσεις μιαν Έρση που θα την πεις σκυλόψαρο. Η Έρση θα μασάει σιδηρικά και θα τα φυσάει τσιχλόφουσκες. Η Έρση θα τρώει κακούς για πρωινό κι εγωισμούς για βράδυ. Η Έρση σε φιλάει με τα χέρια και κάνεις καινούριο δέρμα. Σε κοιτάζει με το τεράστιο αδειανό της στόμα και περιμένει αλλά εσύ αργείς. Η Έρση σ' αρπάζει με μπούτια τανάλλες και δυο μήνες αργότερα πηδάει σ' ένα ΚΤΕΛ και πάει στο χωριό της να σκεφτεί, γιατί κουβαλάει το παιδί σου και σ' αγαπάει αλλά είστε πιτσιρίκια κι άφραγχοι κι επιπροσθέτως είσαι αδερφή.

Όσο η Έρση σκέφτεται, θα μπει ο Ιούνιος. Κάποιος σου βρίζει τον πατέρα σου και τη μάνα σου κι εσύ άλλο που δε θέλεις. Ανεβαίνεις στη μηχανή του και σε πάει στη Σέριφο για μπάνια. Η μηχανή είναι ένα χτυπητό ντροπιαστικό πορτοκαλί και δεν ταιριάζει με κανένα κράνος. Αυτός σε ταΐζει τους κεφτέδες κάποιας κυρίας Μαργαρίτας και σου γίνεται το στομάχι συμπαράλια από

τη λαδίλα αλλά εσύ μόκο, μιλιά, για να το λέει αυτός θα 'ναι οι καλύτεροι κεφτέδες του γαλαξία, εσύ έχεις το πρόβλημα. Σ' έχει τσιτσιδί όλη μέρα στη Λια να ψήνεσαι το ζωντανό κι άμα βαριέται πετάει ροδάκινα στα βαθιά και σε στέλνει να πας να τα πιάσεις με τα δόντια για να βλέπει στο πήγαινε τον κώλο σου και στο έλα πόσο δικό του σ' έχει. Δεν ξέρεις μπάνιο και καμώνεσαι το δελφίни και το ρίχνεις στα πατερημά ίσαμε να πιάσεις στεριά – εσύ τα βάζεις με τον θάνατο κι αυτός παίρνει το ροδάκινο και το πετάει πίσω στη σακούλα με ψηλοκρεμαστή, το αρχίδι. Εσύ κοντεύεις να σκιστείς στα δύο από την καύλα κι αυτός διπλώνει μακάρια την πετσέτα του, παίρνει το καπελάκι του και πάλι τον ανήφορο. Μισή ώρα ανήφορος μες στα βάτα – σε κεντάνε τα αγκάθια και σκαρφαλώνεις με ηδυπάθεια βασανισμένου Ιησού το όρος. Κι άντε πάλι μετά μηχανή και σύγκαμα, κι άιντε κι άλλος χωματόδρομος και κατσάβραχα, και να τραντάζεται, γκαπ γκουπ, εσένα η μέση σου – που το 'ξερε, του το 'χεις πει, είναι οικογενειακό το πρόβλημα, τραντάξεστε οικογενειακώς και μετά ξεμένετε ορθή γωνία για μέρες – τίποτα αυτός, βρουμ. Βρουμ, και ζει και ζει, και γκάπα γκούπα, σκίζετε τους αιθέρες και σκέφτεσαι γάμα το τώρα, σκίζουμε τους αιθέρες. Πού ξανάσχισης αιθέρα εσύ, πού ξεσκίστηκες ξανά έτσι; Βουτάτε στα σεντόνια με την αρμύρα. Χύσια-αλάτια ένα. Όσο η Έρση σκέφτεται, θα περνάνε οι μέρες και θα 'ναι οι πρώτες της ζωής σου.

Μέσα Ιουνίου η πορτοκαλί μηχανή θ' ανέβει την Πειραιώς. Αυτός που σου 'βρισε τον πατέρα και τη μάνα θα

σε πάρει τσιφ σπίτι του κι εσύ θα πας λες και δεν έχεις δικό σου. Μεσημέρι στο Παγκράτι, έξω θα ιδρώνουν τα σιδερικά και μέσα ο ανεμιστήρας θα φυσάει στον αέρα τα χαρτιά αυτού που σου 'βρισε πατέρα-μάννα και σε πήγε στη Σέριφο και σου 'σκισε τον αιθέρα και δε ρώτησε ποτέ αν θέλεις να περάσεις πρώτα από σπίτι σου και, καθώς πετάνε γύρω τα χαρτιά, πέφτουν απάνω σου λέξεις καινούριες, ωραίες και δύσκολες, λέξεις που πάντα έφαχνες μα δεν ήξερες καν πως υπήρχαν. Τις ρουφάς μ' όλο το δέρμα σου, τις φοράς σπονδυλική σου στήλη και ρούχο κυριακάτικο ώσπου γίνεσαι μια όρθια πρόταση ασυνάρτητη που εξηγεί τον κόσμο.

Χύνεις κλαίγοντας κι ύστερα κάνεις πως πας για τσιγάρα. Παίρνεις τσιγάρα αλλά τηλεφωνείς και στην Έρση. Δεν ξέρεις ακριβώς τι θα πεις, τη λυπάσαι, ελπίζεις να καταλάβει πριν μιλήσεις – η φωνή σου έχει αλλάξει, το ακούει; Αυτή δεν ακούει, είναι μεθυσμένη, χορεύει βγάζοντας έξαλλους αλαλαγμούς, κι από τ' ακουστικό ξερνιέται έξω μια μουσική άσχημη που σου τρυπάει το κρανίο κι αυτό σε κάνει νευρικό, το παίρνεις για επίθεση – δε θες άλλη ασχήμια. Αυτή χορεύει κι αλαλάζει – δε λέει να κάνει παραπέρα. Η Έρση είναι απέναντι. Η Έρση είναι πια με τους κακούς. Η Έρση είναι η ζωή που σιχαίνεσαι και σε πιάνει ένας τρόμος που σου λύνει τα γόνατα κι αρχίζεις να φωνάζεις. Φωνάζεις στο καλό σου το σκυλόψαρο να πάει να το ρίξει, πως δεν το θες, πως δε θα κάνεις τη ζωή που θέλει αυτή, γαμώτο σου, δε θα την κάνεις, σ' έχει πνίξει. Και το καλό σου το σκυλόψαρο πάει παράμερα κι η φρικωδία

χαμηλώνει, κι ακούς τη φωνή σου να της ρίχνει χαστούκια που δεν της χρωστούσε, και τότε η Έρση, αυτό το καλό, το δικό σου σκυλόψαρο, κάνει κάτι απάνθρωπο: καταλαβαίνει. Η Έρση δεν κλαίει και δε φωνάζει, δε σε στέλνει στον διάολο, μόνο λέει καταλαβαίνω και σ' αφήνει να γυρίσεις μισός στο σπίτι εκείνου που περιμένει να γυρίσεις απ' το περίπτερο και να πεις το 'κανα, και να πεις το 'κανα.

Στον ύπνο σου η Έρση κλαίει ανακατεύοντας με το στόμα μια κατσαρόλα: αγνίζουν μέσα της ένα παιδί κι ένα πτερύγιο σκυλόψαρου. Εκείνη στέκεται όρθια στην κουτσουρεμένη της ουρά και δεν έχει κανέναν κακό να φάει. Ξαφνικά ξεχνάει πώς μαγειρεύουν, ξεχνάει και τι είχε να κάνει στον κόσμο μέχρι τότε, κι εσύ εκμεταλλεύεσαι τη σύγχυση: καταβροχθίζεις ό,τι προλαβαίνεις μέσα απ' την κατσαρόλα. Το στομάχι σου τρυπάει, εκείνος που κοιμάται πλάι σου μπαίνει μέσα σου πριν καν ξυπνήσεις και λύνει όλους τους κόμπους. Ύστερα σ' ανεβάζει πάλι στη μηχανή και, καθώς τρέχετε στις εθνικές οδούς και πετάτε πάνω απ' τις λακκούβες, σου έρχεται στη μύτη η αποφορά που έβγαινε από κείνο το δωμάτιο στο τέλος του διαδρόμου, στην πτέρυγα νοσηλείας της μάνας σου – το δωμάτιο με τις μπουκάλες του αιθέρα. Αυτό συνεχίζεται για μέρες, τρεις για την ακρίβεια. Την τέταρτη μέρα επιτέλους τιμωρείσαι, ή σ' αυτό καταλήγεις εν πάση περιπτώσει τρία δευτερόλεπτα πριν διαλυθείς στην άσφαλτο. Τη στιγμή της πρόσκρουσης σκέφτεσαι πως, αν η Έρση δεν είχε κάνει το κόλπο της αγίας, δε θα χρειαζόταν κι εσύ να μαρτυρήσεις.

«Θα αφαιρούσατε την κλείδα σας για μένα;»

«Συγγνώμη;»

«Θα εξετάζατε το ενδεχόμενο να προχωρήσετε σε αφαίρεση κλείδας σε περίπτωση που εγώ το έκρινα απαραίτητο;»

«Δεν κατα-»

«Δε ρωτάω κάτι δύσκολο – αν σας ζητούσα να αφαιρέσετε την κλείδα σας για πάρτη μου, θα το κάνατε, ναι ή ου;»

«Τι έχει η κλείδα μου;»

«Δεν έχει κάτι η κλείδα σας, δεν περιστρέφεται όλος ο κόσμος γύρω απ' τη δική σας κλείδα, είναι γενική ερώτηση, παγκλειδική. Αν σας ζητούσε κάποιος να αφαιρέσετε την κλείδα σας, θα το κάνατε;»

«Κάποιος;»

«Κάποιος που θα ζούσε καλύτερα χωρίς τη δική σας κλείδα – κάποιος σημαντικός».

«Σημαντικός γιατρός; Επιστήμονας;»

«Πιστεύετε πως κάποιος σημαντικός επιστήμονας θα ασχολούνταν με την κλείδα σας;»

«Είπατε παγκλειδική».

«Ακριβώς, δεν είπα η μοναδική κλείδα του σύμπαντος κόσμου, έτσι; Θα το κάνατε;»

«Τι εννοείτε σημαντικός;»

Η Λένια ξεφύσηξε. Ύστερα ρούφηξε τα μάγουλά της και παρίστανε για λίγο το ψάρι. Ο άγνωστος δεν εγκατέλειπε.

«Πες μου τι εν—»

«Συγγνώμη, θα μας φέρετε λίγα φιστίκια ακόμη;»

«Σημαντικός για μένα;»

«Ναι, κάποιος πολύ σημαντικός για σένα, ας πούμε εξαιρετικά σημαντικός, ο ένας, ο απόλυτος ένας μία ένα, ο άνθρωπος που ενσαρκώνει τη δική σου μεγάλη ιδέα περί μεγάλης ιδέας, ο συναρπαστικός και ζωοδότης και εξάισιος εκείνος άνθρωπος που είναι όλα όσα στερήθηκε η μάνα σου όταν παντρεύτηκε τον πατέρα σου κι έκανε εσένα, και συνάμα όλα όσα θα έκαναν τη μάνα σου έξαλλη —ευχαριστούμε—, κι αυτή τη φωνούλα μες στο κεφάλι σου να ουρλιάζει από χαρά που βρήκε ένα παιδάκι σαν αυτό που ισοπέδωσαν στα πέντε σου οι γονείς σου μαζί με τους προγλωσσικούς πιθανότατα συγγενείς και φίλους σου, ένα παιδάκι που επέζησε της ισοπέδωσης, θέλω να πω, και που τώρα δεν είναι παιδάκι, ευτυχώς, οπότε επιτρέπεται νομικά και κοινωνικά να προβείτε σε μια λυσιτελή ερωτική διεργασία, να ξεπετσιαστείτε κοινώς, να ανταλλάξετε όσα σωματικά υγρά τραβάει η όρεξή σας, όσα τραβ... μπορείτε να πνι-

γείτε ζωντανοί στα υγρά αν συναινούν και οι δύο πλευρές σ' αυτό, μπορείτε, ναι, να χτίσετε τόσες κοινές αναφορές που μετά από μία βδομάδα η ζωή σας να μην είναι τίποτε πέρα από κοινές αναφορές και καινούριες λέξεις άγνωστες στους άλλους. Ξαφνικά να μην μπορείτε καθόλου να επικοινωνήσετε με τους άλλους –τους οποίους, σημειωτέον, θεωρείτε πια όλους ηλίθιους–, ούτε καν ας πούμε για τα χρειώδη, να πεθαίνετε της πείνας γιατί σας είναι αδύνατον να συνεννοηθείτε με την ταμία για παράδειγμα, με παρακολουθείς; –συγγνώμη, μπορείτε να χαμηλώσετε λίγο αυτή τη χυδαιότητα;–, καταλαβαίνεις;, μιλάω για εκείνον τον έναν άνθρωπο που δεν τον γνωρίζεις, δεν υπάρχει η γνωριμία ως διαδικασία, δε χρειάζεται, τον ξέρεις ήδη, πιθανότατα δεν έχετε βρεθεί ποτέ αλλά τη στιγμή που τον συναντάς είναι σαν να τον ξαναβρίσκεις –σας ευχαριστώ, είστε εξάισια–, μιλάμε για μια τρομακτική θαλπωρή, μιαν ανακούφιση βαθύτατη, είναι σαν να γυρίζεις σπίτι σου, απλώς όχι στο δικό σου σπίτι, είναι ένα σπίτι από ένα παιδικό βιβλίο, το *Οι κάτοικοι του δάσους* ας πούμε, ο κούφιος κορμός που κατοικούσαν τα σκιουράκια;, είναι ένα σπίτι ζωγραφισμένο από τον Τόνυ Γουλφ και μπορεί να μην είναι καθόλου χρηστικό και οι φίλοι σου να το βρίσκουν γελοίο, μπορεί να είναι εντελώς παράταιρο εντός αστικού ιστού, αλλά εσύ αυτό θέλεις, το θέλεις, είναι μια *force majeure*, ένα ουκ έστιν άλλως γενέσθαι, διότι αυτός ο άνθρωπος, ο άνθρωπος αυτός, εν αντιθέσει με όλους τους άλλους ανθρώπους που έχεις συναντήσει τα τελευταία είκοσι κάτι χρόνια σου, αυ-

τός ο άνθρωπος ξέρ... Ξέρεις τι είναι το Μερκαντίλι;»

«...»

«Μερκαντίλι. Ξέρεις;»

«Έχει κάποια σχέση με το εμπόριο;»

«Όχι. Δεν έχει καμία σχέση με το εμπόριο».

«Α...»

«...»

« »

« »

«Όχι, δε θα αφαιρούσα την κλείδα μου».

«Δεν το λέτε με σιγουριά».

«Για κάποιο λόγο είναι εκεί – στηρίζει το κρανίο μου; Χρειάζεται, υποθέτω».

«Υποθέτετε. Χάνετε τον κορμό των ονείρων σας επειδή απλώς υποθέτετε».

«Ήταν μια υποθετική ερώτηση, δε θα αμφισβητήσω ξαφνικά τη χρησιμότητα της κλείδας μου επειδή μια ψυχανώμαλη, καίτοι ωραία γκόμενα –»

«Σας ευχαριστώ. Είπατε “καίτοι”. Μου άρεσε αυτό. Θα θέλατε να λαμβάνετε τα νέα μου με sms;»

«Εντελώς ψυχανώμαλη».

«Με βάση την πρόσφατη επικοινωνία μας, πόσο πιθανό θεωρείτε το να με προτείνετε σε κάποιο φίλο σας; Ένα, καθόλου πιθανό· δέκα, εντελώς πιθανό».

«Ένα, καθόλου πιθανό».

«Μια τελευταία ερώτηση. Τι γνωρίζετε για τη ζωή και το έργο της Έρσης Μπαταγιάννη;»

«Απολύτως τίποτα».

«Πιστεύετε ότι γι' αυτό είστε έτσι ξινός;»

* * *

«Καλησπέρα σας. Δε ζητώ χρήματα. Δεν είμαι πλασιέ. Θα θέλατε να ενημερωθείτε σχετικά με τις πιο πρόσφατες μεταφράσεις κλασικών έργων της γαλλικής λογοτεχνίας; Η ενημέρωση γίνεται σε δωδεκασύλλαβο στίχο και περιλαμβάνει...»

«Με συγχωρείτε που διακόπτω, θα ήθελα τη γνώμη σας για κάτι. Πιστεύετε πως, αν ο Μπαχ δεν έτρεφε αυτή την τρομερή πίστη στα θεία ή αν δεν ήταν πολύτεκνος, η μουσική του θα ήταν εξίσου σπουδ...»

«Συγγνώμη, άκουσα κατά τύχη πως ασχολείστε με την κηπουρική. Έχετε πέντε λεπτά να μιλήσουμε για τον Κύριο και Σωτήρα μας Ε.Χ...»

«Δεσποινίς, οι πελάτες μας ενοχλούνται.»

«Πώς πήγε;»

«...»

«Είναι δύσκολη περιοχή αυτή.»

«Εγώ φταίω, έχασα την υπομονή μου πολύ γρήγορα.»

«Θέλει εξάσκηση, μην το παίρνεις προσωπικά.»

«Έβγαινα εκτός θέματος.»

« »

« »

«Μερκαντιλάκι;»

« »

«Έι, Μερκαντίλι...»

«...»

«...»

«Τώρα θα μου πάρεις παγωτό;»

Η Λένια δεν ήθελε παγωτό. Εντούτοις τραγάνισε ένα χωνάκι σοκολάτα φροντίζοντας να πασαλειφτεί επαρκώς για να του φανεί χαριτωμένη. Αυτή η εικόνα, η εικόνα μιας πασαλειμμένης ηλίθιας, διόλου χαριτωμένης εντέλει, ήταν η τελευταία που είδε το μωρό γιατί πριν συμπαραλιαστεί κάτω απ' τις ρόδες ενός διερχόμενου ταξί, ή η εικόνα που η Λένια είδε πως είδε το γιατί πριν συμβεί το κακό, το οποίο κακό θα συνέβαινε ούτως ή άλλως, είτε εκείνη του τραβούσε την προσοχή είτε όχι – το γιατί ήταν τσιμπλιασμένο κι επομένως ημίτυφλο, πιθανότατα δε και κουφό, πράγμα που η Λένια δεν ήταν σε θέση να γνωρίζει και δεν είχε τον χρόνο να διαπιστώσει, επομένως η ανάληψη από την ίδια της ευθύνης του συμπαραλιάσματος του γατιού συνέβη αυτόματα και μάλλον από συνήθεια, είχε δε ως αποτέλεσμα τη συχνή, νευρική και ακούσια επανάληψη της λέξης σπλαχνάκια από την ηθική αυτουργό του εγκλήματος για διάστημα πέραν των τριών ημερών. Σπλαχνάκια. Σπλαχνάκια σπλαχνάκια. Σπλαχνάκια. Σπλαχν σπλαχν. Σπλαχν.

Σλουρπ σλουρπ.

Τσομπ τσομπ.

Ζβιν ζβιν.

Σμπαρακουάκ.

Σπλαχν.

Ο Βίκτωρ Π. Παντάς παρουσίαζε το είδος του ενδιαφέροντος που έχει ένα πολύνεκρο αυτοκινητιστικό δυστύχημα. Αυτή η άποψη μπορεί να μην είναι αντικειμενική φυσικά. Μπορεί έτσι να τον βλέπει η Έρση. Ή μάλλον έτσι προσπαθούσε για καιρό να μην τον δει η Έρση, μα πια συχνά αποτυγχάνει. Αυτό το ενδιαφέρον ο Βίκτωρ Π. Παντάς μπορεί να μην το παρουσίαζε εξ αρχής, ή μπορεί να το παρουσίαζε γενικώς αλλά εκείνη να μην το έβλεπε.

Αυτό με το ενδιαφέρον αυτοκινητιστικού ίσως της συνέβη στην πορεία. Σε κάθε περίπτωση η Έρση ίσως είναι έξυπνη ή ίσως είναι φοβερά καχύποπτη ή ίσως τελικά της έμαθε η μαμά της να μην εμπιστεύεται κανέναν άντρα. Μπορεί να είναι νωρίς για να βγει ασφαλές συμπέρασμα επ' αυτού μιας και η Έρση είναι σχετικά νέα κι ίσως δεν έχει θέσει ακόμη τις σωστές ερωτήσεις. Αν όχι σε κάθε περίπτωση, σίγουρα πάντως στις περισσότερες, η Έρση τον κοιτάζει τον Βίκτωρα Π. Παντά.

Λέει μην κοιτάξεις, μην κοιτάξεις, και μετά κοιτάζει και τη ρουφάνε ολόκληρη τα αίματα¹ και τα κουβαριασμένα εντόσθια και τα διαμπερή κρανία μες στις λιμνούλες τους. Πράγμα που σημαίνει πως ο Βίκτωρ Π. Παντάς, μαζί με τη σαγήνη του πιθανού κινδύνου, έχει και τη γοητεία του συμπαραλιασμένου. Ή τουλάχιστον κάπως έτσι έχει η Έρση στηρίξει θεωρητικά το γεγονός πως ο Βίκτωρ Π. Παντάς την καυλώνει ολοσχερώς και καθ' ολοκληρίαν, εκ βάθρων, θεμελίων και ρίζης, απ' άκρου εις άκρον και μέχρι μυελού οστέων, εδώ και έξι χρόνια απανωτά, κάθε φορά όπως την πρώτη.

1. Είναι Κυριακή (ήταν πάντα Κυριακή τότε κι υπήρχε πάντα μια εξίσωση που είχε μείνει στη μέση), επιστρέφατε οικογενειακά από το χωριό και τα τζάμια του αυτοκινήτου είχαν ιδρώσει από τα χνότα, παρόλο που κανείς σας δε μιλούσε. Μουγγοί οι μεγάλοι, η κασέτα σκέτο βάσανο, η γιαγιά έκανε πάλι το κομμάτι της –το κρέας που σας έβαλε στο τάπερ έχει σαπίσει ήδη, τα μικρά θέλετε να ξεράσετε, στους μεγάλους δε βρομάει–, ο μπαμπάς στο τιμόνι είναι παιδάκι πέντε χρονώ, η μαμά δίπλα του μαμά πενήντα, κάτι έχει σπάσει εκεί στη μέση, ανάμεσα στους αγκώνες τους, και μπαίνει αέρας φρέσκος, σας κοπανάει τα μάγουλα και τις μύτες, χαστουκάκια για ευαίσθητες επιδερμίδες, μπαμπά, κλείσε το παράθυρο, σβήσ' το, ρε Τάσο, ντουμανιάσαμε – πετάει το τσιγάρο φουρκισμένο το πεντάχρονο, κάτι στριγκλίζει πέρα μπροστά, λαμαρίνες σπιθίζουνε, κάτι φωτίζει πάνω τα σύννεφα, κάτι πέφτει από τον ουρανό και σκάει με πάταγο στην άσφαλο. Η κασέτα σας κλαψουρίζει ακόμα – πάντα γελαστοί, πάντα γελαστοί. Είστε ασφαλείς εσείς, σ' άλλον συνέβη το κακό, αλλουνού αίματα θα δείτε. Περνάτε ύστερα δίπλα κι η μαμά λέει μην κοιτάτε, μην κοιτάτε, ιιιι, μπλιαχ, κόκκινη σούπα, αηδία, γκάζωσε, ρε Τάσο, όχι, μπαμπά, όχι, κι άλλο, να μείνουμε λίγο ακόμα, λίγο, πένε λεπτά, δεν παίξαμε καθόλου.

Η πρώτη τους συνεύρεση έλαβε χώρα εξ αφορμής μιας τρομερής σύμπτωσης, ή μάλλον μιας αλληλοσυμπληρούμενης ανάγκης: η Έρση είχε μεγάλα βυζιά και ο Βίκτωρ Π. Παντάς αγαπούσε τα μεγάλα βυζιά. Τότε μάλιστα η Έρση αγαπούσε να την αγαπούν για τα βυζιά της, εξού κι είχε πάει στη μοιραία διάλεξη για τον Ζήσιμο Λορεντζάτο ημιτίτσιδη. Ο Βίκτωρ Π. Παντάς είχε πάει κι αυτός στην ίδια διάλεξη καθώς ήταν ο βασικός ομιλητής και δεν είχε άλλη επιλογή, αλλά προηγουμένως είχε περάσει τρεις ώρες από τη σύντομη ζωή του συνοδεύοντας τη μεσαία του κόρη σε ένα πάρτι πλούσιων γόνων και εξωφρενικής σπατάλης. Η εξωφρενική σπατάλη σε συνδυασμό με τη δουλική συμπεριφορά που εξεδήλωναν συνήθως απέναντί του οι γονείς των γόνων –πνευματικός άνθρωπος γαρ– γκρέμιζαν τον Βίκτωρα Π. Παντά σε μιαν άβυσσο ματαιότητας, απ’ την οποία μόνον η ενασχόληση μ’ ένα καλό μουνάκι μπορούσε να τον ανασύρει. Κι ήταν ούτως ή άλλως ίδιον της Έρσης να βρίσκεται στο σωστό μέρος τη σωστή για τους άλλους στιγμή.

Από την πρώτη εκείνη μέρα τα μεγάλα βυζιά της Έρσης αποτέλεσαν το συστατικό στοιχείο τούτης της διμερούς συμφωνίας που κάποιος αφελής θα ονόμαζε σχέση – αλλά όχι αυτοί, ποτέ αυτοί. Κατόπιν τα ίδια βυζιά ήταν και η εύκολη και ομόφωνα εγκεκριμένη απάντηση στην ερώτηση γιατί διάολο αυτή η σχέση μακροήμερευε. Μεσολάβησαν χρονικά κάποιες ενδιαφέρουσες διαπιστώσεις: ένα κάποιο ανατομικό συνταίριασμα, μια συνταύτιση των σεξουαλικών τους απόψεων

–κυρίως όσον αφορά τη χρησιμότητα και τον ρόλο των εξωτερικών συνεργατών–, καθώς και η κοινή συνείδηση της θνητής τους φύσης, συνείδηση που έκανε τα γαμήσια τους κάτι παραπάνω από μεγαλειώδη. Κάπου εκεί τελείωναν τα κοινά της Έρσης και του Βίκτωρος Π. Παντά και άρχιζε η αγάπη.

Όμως το θέμα του Βίκτωρα αυτή τη στιγμή, σ' αυτό το φοιτητικό δωματιάκι με το κόκκινο φουλάρι ριγμένο ηδυπαθώς στο αμπαζούρ, αυτό το βράδυ του Ιουνίου που έχουν ανοίξει για τα καλά οι ουρανοί στον Τροπικό του Αιγάλεω, δεν είναι η Έρση. Η Έρση αυτή τη στιγμή απουσιάζει, κι αυτό ακριβώς ίσως είναι το θέμα του Βίκτωρα, η απουσία της Έρσης, απουσία που είναι γενικά συνήθης, αλλά που αυτή τη στιγμή, χωρίς ο ίδιος να θέλει να εξηγήσει ακριβώς τον λόγο, μοιάζει παράταιρη και προσβλητική και ελαφρώς ενοχλητική σαν μαμούνι που τον γυροφέρει χαμένο μες στο πουκάμισό του. Όταν ο Βίκτωρας γυρίσει σπίτι, θα βάλει ακόμα ένα ούισκι και θ' ανέβει στο δώμα να ξαναδουλέψει το ποίημα «Επαναστάτης ήσυχος – Προσωρινός τίτλος», αυτό θα κάνει. Είναι το δωδέκατο ποίημα της συλλογής που φέρει τον οριστικό τίτλο *Τα ηρωικά*. Είναι μια συλλογή από ελεγείες λύπης για επαναστάτες που απέτυχαν. Άνδρες που ηττήθηκαν μία φορά κι οριστικά και που η ιστορία τους ξεπετά σε μια παράγραφο. Ο Βίκτωρας νιώθει πως τώρα είναι η στιγμή να ανοίξει ξανά το αρχείο.

Πριν να έρθει εδώ, του έλειπε ένα πολύ συγκεκριμένο συναίσθημα, ένας ανεπαίσθητος παθητικός θυμός,

που τώρα τον έχει, είναι βιωμένο πράγμα πια, τον κρατάει στο χέρι. Θα γυρίσει σπίτι του και θα σκάψει το ποίημα, θα τον φυτέψει γρήγορα εκεί μέσα βαθιά γιατί τώρα είναι η ώρα του – το φεγγάρι υποκάτω της γης κι η σελήνη στη χάση. Πρέπει να φύγει. Σπαρταράνε οι λέξεις μες στις παλάμες του, φοβάται μη γλιστρήσουν. Πρέπει να τρέξει στο δώμα. Μα μόλις έχει έρθει κι έχει ήδη βγάλει τα παπούτσια του κι έχει ζητήσει ποτό κι είναι πολύ μεθυσμένος για να ξαναδέσει κορδόνια και νευρώνες, και μάλλον θα 'ναι ντροπή να φύγει από το ξένο σπίτι χωρίς να γαμήσει, δεν είναι συμπεριφορές αυτές – θα τη ρωτήσουν αύριο τούτην εδώ οι φίλες της τι έγινε, σε γάμησε ο Παντάς; Και τι θα πει αυτή, όχι, δεν μπόρεσε, του 'ρθε ένας ανεπαίσθητος παθητικός θυμός; Του 'τρεχαν οι λέξεις απ' τις παλάμες; Πότισε ο καναπές; Δυο ώρες έτριβε κι ακόμα βρίσκει διασκελισμούς παραχωμένους στις ραφές; Σιγά μην την πιστέψουν. Δικαιολογία φτηνή, θα πουν, και θέμα ηλικίας. Ο τύπος έστριψε διά της στροφής, δείγμα απελπισίας. Μελαγχολίας, κορεσμού, ίσως νευροπληξίας – αν όχι τι χειρότερο: σύμπτωμα αποδημίας. Κουράστηκε, μας τέλειωσε, Βίκτωρ Παντάς φινίτο. Ενθάδε κείται ο αίγαγρος Βίκτωρ ο Επιβήτωρ. Γεια και χαρά σου, αίγαγρε, που δε θα πας στους κάμπους. Γυναίκες, δεύτε δώμεν τελευταίον σπασμόν εις την σποδόν του θάμπους. Υπόκλιση. Κατάκλιση. Παύση. Ίσως δεν είναι μεγάλος ποιητής τελικά. Ίσως να μείνει να γαμήσει.

* * *

«Έχω μπίρα. Θέλετε μπίρα;»

«Κάτι πιο -;»

«Μία έχω, θα τη μοιραστούμε».

Αν θυμάται καλά, τη λένε Νατάσα. Δε δείχνει κάτω από τριάντα, μα το σπίτι είναι θλιβερά φοιτητικό. Του είπε πριν στο μπαρ πως την είχε μαθήτριά σε κάτι σεμινάρια πρόπερσι, αλλά ήταν χοντρή τότε, είπε, πού να τη θυμάται. Της απάντησε κάποια αηδία, δεν ξεχνιέσαι εσύ, κάτι τέτοιο, κόντεψαν κι οι δυο να ξεράσουν από τη γλίτσα αλλά δεν ξέρασαν, παρίσταναν τους καυλωμένους κι έμπλεξαν για λίγο τις γλώσσες τους σαν σαύρες τάχα μου διψαλέες κι ύστερα σύρθηκαν μέχρις εδώ γιατί αυτή ήθελε να γίνει ποίημα κι αυτός να πιάσει πάτο.

Η μάλλον Νατάσα τριγυρίζει τώρα με το βρακί και στήνει κώλο με την πρώτη ευκαιρία. Μα για την ώρα ο θεατής κοιτάζει χαυνωμένος το κενό με μάτια που βαραίνουν. Έχει τη γοητεία μπαγατιάτικου καλαμαριού έτσι μουσίδι όπως είναι απ' τη βροχή και όλο σκέφτεται: Καριόλα Έρση. Η μάλλον Νατάσα νομίζει πως μάλλον έτσι είναι πάντα οι ποιητές και συνεχίζει· καμώνεται κάτι τεντώματα χορευτικά κι έπειτα πλέκει τα πόδια γύρω του και νιαουρίζει. «Η φίλη σας σας ξέχασε, ε;» και «Η φίλη σας δε θα 'ρθει» και «Μην ανησυχείτε, εγώ είμαι δω», «Δε σ' έχουν γλείψει έτσι». Έρση Καριόλα Μπαταγιάννη, απούσα ολκής και μουνί ξεσκισμένο. Σήμερα τη χρειαζόταν, έπρεπε να 'ναι δω, δεν ήταν καλή μέρα. Χρειαζόταν το βλέμμα της όταν η άλ-

λη θα σφάδαζε ανάμεσά τους κι η Έρση θα τον κοιτάζε πάνω απ' την ξένη πλάτη μ' εκείνη την τεράστια τρομαχτική αγάπη της, όλη κατάφαση κι αποδοχή και καύλα κι ηρεμία, με μια λαχτάρα ήσυχη λες κι αντίκριζε νεογέννητο που κουβαλούσε πενήντα χρόνια στην κοιλιά κι άλλα εκατό στο στήθος. Βλέμμα γυναίκας ανοιγμένης ως τα έγκατα, γυρισμένης το μέσα έξω, εξαντλημένης κι ευγνωμονούσας, που 'χει γνωρίσει όλα τα μυστικά του σύμπαντος τρεις τέσσερις φορές μέσα στο ίδιο βράδυ και θέλει να του τα δώσει πίσω. Οι άλλες δεν το 'βλεπαν αυτό το βλέμμα, μα πάντα όταν συνέβαινε τις έπιανε μανία και καρφώνονταν πάνω του με τέτοια λύσσα, που εκείνος άδειαζε γρήγορα μέσα τους ολόκληρος και από σοβαρός σπουδαίος κύριος γινόταν αμελητέο ψαράκι. Έπλεε τότε για λίγο σ' έναν πηχτό, ζεστό ωκεανό από υγρά γυναικών –χύσια, αίματα, βλέννες– και φιλόξενα σπλάχνα· τρύπωνε όπου έβρισκε, ελισσόταν, χιμούσε μ' ορμή στις πιο μικρές σπηλιές, μέχρι που λιώναν όλες οι κοιλότητες, δεν ήξεραν ποιος ήταν ποιος και τι ήταν τίνος, πού τέλειωναν τα άκρα τους και άρχιζε ο κόσμος.

Εκείνο το βλέμμα ήθελε γι' απόψε που ήταν στα χαμένα, κι αυτός θα ξαναπίστευε –τ' ορκίζεται– σε όλα. Θεούς, ανθρώπους, λέξεις, στην ποίηση και στην πίστη την ίδια. Όμως η Έρση σήμερα δεν πίστευε σε τίποτα – είχε εξαφανιστεί. Τον άδειασε σε τούτο τον άθλιο κανapé να κολυμπήσει μόνος. Άπιστη, παραδόπιστη και παραχαϊδεμένη. Αυτός παίζει το κεφάλι του γι' αυτήν τόσο καιρό, κι αυτή του παριστάνει την κόμισσα της

ανυποταξίας και το μουνί το αυτεξούσιον. Ένας θεός ξέρει πού παίρνεται απόψε. Ακούει το βογκητό της στα μνήγγια του και τα βυζιά της να καλπάζουν άρρυθμα μες στα μούτρα κάποιου ανώνυμου² τίποτα. Σαχλό βογκητό πάνω σε χλιαρό πούτσο – κακογαμιέται αλλά το παίζει ευγενική, καλά να πάθει. Μυρίζει τον ιδρώτα της, μα σήμερα του φαίνεται ξινός και λερωμένος. Τα μαλλιά της λαδώνουν τα χέρια του κι η ανάσα της είναι βρόμικα ξένη, του 'ρχεται εμετός. Σιχαμερή γυναίκα. Αρπάζεται απ' τον κώλο της – χώνει τα νύχια του με μίσος μες στο κρέας και κοπανιέται μέσα της μέχρι να τη ματώσει. Θέλει να την γκρεμίσει κάτω, να τη σπάσει κομμάτια την πουτάνα, να τα μοιράσει μειλίγματα στους ίδιους τους θεούς της μπας κι εξιλεωθεί που τους έχει χεσμένους όλους κι όλα. Να τη δει μπροστά του να αιμορραγεί και να στραγγίζει απ' όλα τα ξένα σάλια και τ' άλλα δέρματα, να της ξεσκίσει τις μαλακισμένες τις περίφημές της αντιστάσεις μήπως και τον πιστέψει –πιστέψει σ' αυτόν, σ' αυτούς, σε κάτι τέλος πάντων– μια και καλή, για τα καλά, όχι μία στο τόσο, δεν την αντέχει τόση άμυνα, προσβάλλεται, τόση αρνησιθεία – άκου την, άκου την πώς βογκά η ανευλαβής, τι φέμα, ο πιο θνητός ήχος του σύμπαντος και πώς τον βεβηλώνει, φτηνή, φτηνιάρα, βρόμικη, μόνο για ένα γαμήσι – πάρε κι αυτήν, κι αυτήν, κι αυτήν, πάρε κι αυτήν, σε χύνω.

* * *

2. –πλην νεαρού–

Δωμάτιο-στομάχι ένα και γυρίζουν δαιμονισμένα. Η μάλλον Νατάσα ακόμα στα τέσσερα. Κώλος μελανιασμένος. Προφυλακτικό σαφρακιασμένο. Στην άκρη λίγο αίμα. Καρωτιδικός σφυγμός ντροπιαστικά δραματικός μα δικαιολογημένος. Έξω καινούρια καταιγίδα. Αμήχανη σιωπή για λίγο κι ύστερα εισερχόμενη κλήση.

«Η φίλη σου. Σε θυμήθηκε».

Δεν είναι η Έρση. Ξέρει ποιος είναι. Ξέρει και γιατί τον καλούν. Ντρέπεται να το σηκώσει μες στο κωλοχανείο. Θα πάρει πίσω μόλις βγει από δω μέσα. Ντύνεται γρήγορα.

«Σε κυνηγάνε;»

Ήχος αγκράφας που κλειδώνει.

«Θυμάσαι πώς με λένε;»

«Νατάσα;»

«Όχι».

Δεν προλαβαίνει να ρωτήσει. Η όχι Νατάσα αύριο θα πει στις φίλες της πόσο άγρια γαμεί ο ποιητής Παντάς κι ίσως πόσο μαλάκας είναι. Όλα καλά, όλα καλά. Η φήμη δεν επλήγη.